

באר

ירחון אַעצײַ באַר טאַגן טאַפּן ורצין

7

המחיר 50 פרי

תשרי תשי"ג

מאת המערכת

החבורת הבאה לא תשלח למפגרים בהעברת חתימותיהם

התוכן

- שיטה מקוצרת לרישום אופן הפעולה של
מעגלים אבסומטיים — רפאל פישר 3
על בעיית הייצור בדואר — א. אריון 5
מנין המלים במברקים בינלאומיים 6
לטיפוח המשמעת בדואר — א. גלכוב 7
זוטות 8
מפה ושם — ש. מ. ואל 9
פכים קטנים — ש. ניסנבוים 10
הדואר צוחק 11
הדואר במקורות — ר. שמואל 13
הדואר בספרות — ש. אלראי 14
גלוית הדואר — מ. חגין 15
נציגות העובדים היהודים בדואר
ניו יורק — ש. רוזניק 16
שמעתי ורשמתי... — ש. אישלאה 17
סקירת ספרים 17
מכתבים למערכת 18
ויהי בימים ההם — א. ת. שפירא 19

התמונה : המנהל הכללי חותם על האמנה של
איגוד הדואר העולמי בבריסל

חברי המערכת :

ז. אלישיב, י. גליק, י. גרינוולד, מ. ירושלמי, א. ד. קולמן.

דאר

ירחון לעניני דאר, טלגרף, טלפון ורדיו

אקטובר 1952

שנה א' חוברת ד'

תשרי תשי"ג

שיטה מקוצרת לרישום אופן הפעולה של מעגלים אבטומטיים

רפאל פישר

כאשר נגמרת סדרה של כמה פעולות, ומתחילה סדרה חדשה, מראים זאת על ידי נקודה, כפי שמראה הדוגמה מס' 18.

כאשר פעולה אחת גורמת שתי פעולות אחרות, וכל אחת משתיים אלו גורמת שוב פעולה נוספת, אי אפשר להראות את כל זה בהמשך אחד, אלא יש צורך לנהוג בהתאם לדוגמה מס' 19. בדוגמה זאת סימני את הכתיבה על ידי נקודה אחרי הסימן RR, ואזי כתבנו שנית את האות Q כדי להראות ש' Q מפעיל את QQ.

השימוש בשיטה

בעזרת סימנים כדוגמת אלה שתארנו כאן אפשר לרשום את אופן פעולתו של כל מעגל אבטומטי, ומכיוון שהסימנים נכתבים בשורה מימין לשמאל כמו מלים בכתיבה רגילה, אפשר להכניס בין הסימנים גם מלים או משפטים קצרים, וגמישות זו של השיטה מקלה במקרים רבים על השימוש בה. אולם היתרון העיקרי של השיטה הוא קיצורה. לכן, לא קשה כלל להתרגל לשימוש בה דוקא בשעת לימוד אופן פעולתו של מעגל חדש; כי נניח שלמספר מסוים יש שמונה מעגים, אולם רק אחד מהם שמונה גורם בעת פעולתו תוצאה מידית, או רק התוצאה היחידה נרשמת ברשימה; אזי, כשחוזרים על פעולת המעגל בעזרת הרשימה ורואים את הפעולה של המעג האחד, אין כבר צורך להסתכל ביתר שבעת המעגים. יתרון זה מורגש גם בעת חיפוש קלוקל במעגל שאופן פעולתו כבר נשכח. במקרה כזה אפשר לחזור על אופן הפעולה בעזרת הרשימה ובמהרה להגיע לאותה פעולה שאינה מבוצעת כהלכה.

גם בקורסים ללימוד מעגלים יש תועלת רבה מהשימוש בשיטה זו, כי היא מאפשרת לתלמידו הקורס לרשום במהירות רבה כל דבר שהמדריך מסביר להם. את ההסבר של מעגל מסוים כדאי לחלק לשלבים, כגון הכנה לחיוב, חיוב, בדיקה אם המניין הנקרא פגוי, צלצול, תשובה, נמר השיחה, החזרת צלילתפוס. אז אפשר בהתחלת שלב מסוים להוסיף רשימה של המספרים שהם כבר במצב מופעל בתחילת שלב זה.

במקום לרשום את אופן הפעולה של מעגל אבטומטי במלים רבות, אפשר לעשות זאת בסימנים מעטים ופשוטים כפי בעזרת השיטה המתוארת להלן.

תאור השיטה

דוגמות מס' 8—1 ברשימת הדוגמות שבסוף מאמר זה מראות את הסימנים הבאים לתאר את פעולות המכשירים (relays) ויתר הציוד שבמעגלים אבטומטיים.

כאשר פעולה אחת גורמת לפעולה שניה, כותבים את סימן הפעולה הנורמת, ואחריו, בהמשך מימין לשמאל, את סימן הפעולה הנגרמת. על ידי קו מתחת לסימן הפעולה הנורמת מראים שפעולה זו גורמת באופן ישיר לפעולה הבתובה להלן. הדוגמות מס' 13—9 מראות זאת. כאשר פעולה אחת גורמת לפעולה שניה, והפעולה השניה גורמת לפעולה שלישית, כותבים קודם את סימן הפעולה הראשונה, ואחריו את סימן הפעולה השנייה, ולבסוף את סימן הפעולה השלישית. קו מתחת לסימן הפעולה הראשונה מראה שהיא גורמת באופן ישיר לפעולה הבתובה להלן. כלומר השנייה. קו מתחת לסימן הפעולה השנייה מראה שהיא גורמת באופן ישיר לפעולה הבתובה להלן, כלומר השלישית. זאת מראה הדוגמה מס' 14.

באותו אופן, אם חמש הפעולות המתוארות כל אחת בסני עצמה בדוגמות מס' 13—9, מתהוות כל אחת כתוצאה מהפעולה הקודמת לה, זה ייכתב כפי שמראה הדוגמה מס' 15.

כאשר פעולה אחת גורמת באופן ישיר לשתי פעולות אחרות, או יותר, בבת אחת, כותבים קודם את סימן הפעולה הנורמת, ואחריו את סימני כל הפעולות הנגרמות באופן ישיר על ידי הפעולה הראשונה, ובין כל שני סימנים כאלו פסיק. כמו תמיד, מראים על ידי קו מתחת לסימן הפעולה הראשונה שהיא גורמת באופן ישיר לכל הפעולות הבתובות להלן. הדוגמות מס' 17—16 מראות זאת. הדוגמה מס' 16 נבדלת בפרט חשוב מהדוגמה מס' 14. אין קו מתחת האות P כיוון ש' P אינה הגורם להפעלת Q, אלא יש פסיק בין P לבין Q כיוון שגם P וגם Q מופעלות על ידי מתח הצלצול.

רשימת דוגמות

מספר הדוגמה	הפעולה	הסימן
1	מסר P מועל	P
2	מסר P עוזב	$\bar{P}$
3	גורת (מגורת) הקריאה נדלקת	גורת קריאה
4	גורת הקריאה כובה	גורת קריאה
5	מפתח הצלצול מופעל	מפתח צלצול
6	מפתח הצלצול מוחזר למצב רגיל	מפתח צלצול
7	מתחבר גורם למסר משהה פעולה Q (slow to operate) אולם המסר לא מועל עדיין	זרם Q
8	נפסק גורם למסר משהה התרה R (slow to release) אולם המסר לא עוזב עדיין	זרם R
9	מפתח הצלצול מופעל, וגורם לפעולת מסר P	מפתח צלצול P
10	מסר P מועל, וגורם לפעולת מסר Q	$Q \cdot P$
11	מסר Q מועל, וגורם לפעולת מסר R	$R \cdot Q$
12	מסר R מועל, וגורם להפסקת מסר P	$\bar{P} \cdot R$
13	מסר P עוזב, וגורם להדלקת גורת הקריאה	$\bar{P}$ גורת קריאה
14	מפתח הצלצול מופעל, וגורם לפעולת מסר P, וזה גורם לפעולת מסר Q	מפתח צלצול $Q \cdot P$
15	כפי שמתואר בדוגמות מס' 9-13	מפתח צלצול $\bar{P} \cdot R \cdot Q \cdot P$ גורת קריאה
16	מפתח הצלצול מופעל, ומפעיל את מסר P וגם את מסר Q	מפתח צלצול $Q \cdot P$
17	תשובת הטניו הנקרא מפעילה את מסר S, וממסר S מפעיל את המונה ומפסיק את הצלצול ומפסיק את צליל הצלצול	תשובת S מונה, צלצול , צליל
18	לחיצה על הכפתור מפעילה את מסר P שהוא מדליק את גורת הקריאה. עויבת הכפתור מפסיקה את מסר P, שהוא מכבה את גורת הקריאה	כפתור P גורת קריאה, כפתור , $\bar{P}$ גורת קריאה
19	ממסר P מפעיל את מסר Q וגם את מסר R ממסר Q מפעיל את מסר QQ, וממסר R מפעיל את מסר RR	$QQ \cdot Q \cdot RR \cdot R \cdot Q \cdot P$

על בעיות הייצור בדואר

(מאמר שני)

א. אריון

הנדסה

בחברת מס. 5 של ירחון זה ספגנו בבעיות הקשורות בעבודות הקהל ואם כי לא גמרנו את העיון בהן אעבור הפעם לבעיות אחדות בשטח ההנדסה. הנדסה וייצור עומדים בקשר הדוק: כל התקנה חדשה, תיקון או עבודת בדק הוא, במידה מסוימת, ייצור. הייצור ההנדסי מתחלק לשלבים הבאים:

א. תכנון

ב. ביצוע

ג. דו"חות

ד. פיקוח

לכאורה נדמה שהביצוע הוא השלב החשוב ביותר; לעיתים קרובות נשמעות דעות המבטלות את ערך התכנון ובודאי שהדבר איננו כך כי אפילו בעבודות בדק לתכנון ערך מכריע.

בשירותי ההנדסה יש להבדיל בין שתי עבודות והן: עבודות בדק — והתקנות חדשות.

הכלל הוא שבשום פנים אין להפסיק את הבדק של המ"שק הקיים כי הנזק שנגרם ע"י הפסקה כזאת אין לו כל השוואה להוצאות העבודה של הבדק. חובת התכנון של עבודה הבדק חלה על כל מנהל עבודה. בשטח שלו, אין לחכות עד שמגויים יפנו בתלונות אל "16" ויש להשתדל להביא תלונות אלה עד למינימום. תכנון יעיל של עבודות הבדק ואפשר להוציאן לפועל בלי שהדבר יזכיר על העוב"ד. את כל התקונים יש לרכז בדו"חות ויצוין בהם גם שם העובד שטפל בדבר; רכזו סטטיסטי ואפשר מציאת מגרעות טכניות בצידו מסוים ואין איש מוכשר יותר למצוא מגרעות אלה מן העובד עצמו המטפל בצידו. בכל השלבים של הגשת הדו"חות צריך שהם יהיו חתומים על ידי האחראי לפיקוח, מנהל העבודה, המפקח על הפועל וכו'.

לשם השגת יעילות מקסימלית יש לקבוע הענקות מס' שיות בעד ייצור מוגבר, ירידה במספר התקלות, הקטנת ההוצאה בתלקי חילוף וכו'. למטרה זו יש לקבוע מכסות עבודה (נורמות) הכרחיות וכל מי שיעלה עליהן יקבל פרס כספי פטור ממס הכנסה; כמו כן יש לשלם לפקידים בהנהלה (מהנדסי המחוז וכו') בעד ארגון יעיל בעבודה. דבר זה הוא אמנם חדש ביחס לעובדי המדינה אך חיוני לגבי העלאת הייצור והגדלת הרווחים של הממשלה.

ההתקנות החדשות הן חלק חשוב של עבודות ההנדסה והן דורשות את רוב ההוצאות הן בחמרים והן בכסף. תכ"ן עבודות אלה עד לפרטים הקטנים ביותר הוא גורם

חיוני לייצור יעיל. בראש וראשונה יש לדאוג לתכנון הציוד ולהלכה צריכים כל החמרים להיות מוכנים לפני התחלת העבודה אך למעשה ייתכן ואי אפשר לבצע זאת בתנאים של היום; במקרה כזה יש לדאוג לכך שהחמרים יגיעו בהמשך העבודה כי כל הפסקת עבודה בגלל מחסור בחמרים גורם הורדת המוראל של העבודה. כשהעבודה היא ממושכת אפשר לחלקה לשלבים ולתכנן את צריכת החמ"רים לפי שלבים אלה. בכל אופן יש לדאוג לכך שלפחות שבוע לפני גמר העבודה בשלב אחד יהיו מוכנים החמ"רים לשלב השני. כן יש להשאיר כמות רזרבית של חמרים לכל מקרה שאין לראותו מראש. חלק אחר הוא תכנון מה"לך העבודה לפי השיטות הנכונות שיש לדעתן באופן יסודי. יש להביא בחשבון כל הצעה לשיפור דרכי העבודה ויש לבדקה בכל השלבים אך אין לשנות את שיטות הע"בודה הקיימות לפני קבלת אישורו של מהנדס המחוז כדי לא לגרום הורדה אפשרית באיכות העבודה.

כל שלבי העבודה וצריכת החמרים יש לציין בדו"חות מתמידים. האחראים בכל שלב יפקחו על העבודה והביצוע ורצוי למנות, אם אפשר, בודקים מיוחדים שיבחנו את ההתקנה בלי כל קשר עם המבצעים.

גם בהתקנות יש לקבוע מכסות (נורמות) ולהעניק פר"ס לאלה שעוברים אותן ובמקרה של עכובים בעבודה יש להחליף את האחראי במוכשר יותר.

דבר שאין שמים לב לו הוא תלבושת. הונהג, משום מה, שרק עובדים מיוחדים מקבלים תלבושת וגם היא אינה מתאימה במיוחד לתפקידם. התלבושת היא חיונית ביותר לעובדי חוץ. הבגדים, צריך להתאימם לתפקידים, עם כוסים לכלי העבודה; כן יש לספק תיק מיוחד בשביל כלים מיוחדים. קיימת גם כן אפשרות של נשיאת כלים חשובים ביותר בתגורה מיוחדת.

בשטח התלבושת יש מקום רב להצעות העובדים עצמם. בגדי העבודה צריכים להשאר נכס הדואר ויש להכניס לפי המידות של אותו עובד שבשביילו הם מיועדים. רצוי שלכל עובד חוץ ינתן גם כובע. בעיה מיוחדת היא בעית הכסויות. למרות שבקיץ קשה ללבשן בגלל החום, אולם יש להן תפקיד חשוב בכל העבודות הקשורות בכבלים, חוטים ועץ. כמו כן יש לספק לעובדים נעלים ולמחבריו כבילים יש לספק מגפי עור. לעובדי חוץ — נעלים גבוהים רגילות ולעובדים במרכזי טלפון ותחנות רדיו נעלים חצי איות עם סוליות קרם. עם התפתחותו של עובד יש לאפשר לו לקנות את תלבושתו במחיר מוזל, כך שכל פועל יקבל תלבושת חדשה ולא יהיה צורך להשתמש בבגדים ישנים.

מנין המלים במברקים בינלאומיים

להקים סניגים ולקבוע מראש את שיטת קוצורי המלים המותרת ולהגדיר את סוגי הקיצורים הכלתי חוקיים. בני דון זה אין להשאיר את הדבר לשקול דעתם של פקיד האשנבים העלולים להתקל בקשיים ובמקרים של אי הבנה, וכיחוד בשיבושים הקסנים שבהם אין אפשרות להעסיק פקידים בעלי רמה תרבותית גבוהה (בצרפת קיימים למעלה מ-40,000 לשכות טלגרף, ולמעלה מ-60,000 היו בגרמניה לפני פרוץ מלחמת העולם השנייה — רובם בערי השדה).

אנשים משכילים עלולים אף הם להתקל בקשיים כאלה, ומשום כך נתקיימה בברזיניה, בשנת 1948, ישיבה שהשיחתה בה נציגי חברות הטלגרף. לאחר דיון ארוך בבדיקה ובקשיים הנוגעים בה, הוחלט להכין רשימה — או, יותר נכון, שתי רשימות — של דוגמות (Telecommunication Journal, אפריל ומאי, 1949). רשימות אלה מכילות למעלה מ-1900 דוגמות של מלים מיוחדות ושאינן מקור כלות.

מן הראוי להזכיר כי בספר תקנות הבזק סומך איגוד הבזק הבינלאומי על "מילון מקובל" כעל אמצעי הבחנה. אך, בהתחשב עם העובדה כי במברקים ב"שפה פשוטה" מתקבלים בלמעלה מחמשה תריסרים של שפות, אין להעלות על הדעת כי יתכן לספק לכל בית דואר מילונים כה רבים ולדרוש מפקידי האשנבים לעיין בהם בכל מלה שבמברק.

מלבד "שפה הפשוטה", שהיא אמצעי המגע בין איש לרעהו, קיימת גם "שפת סתרים" שנוצרה, במידת מה, גם לצורך חליפת מברקים. בסוג זה של מברקים אפשר להביע משפט שלם במלה אחת הכתובה באותיות לפי "מפתח" מיוחד והידועה אך ורק לשולח המברק ולמקבלו. מלים כאלה אפשר להרכיב בכל האופנים, אך לא יותר מחמש אותיות למלה. חברות הטלגרף מרויחות ממברק הכתוב ב"שפה פשוטה" יותר משתן מרויחות ממברק בכתב סתר באותו מספר המלים. תמיכות הן: (א) ב"שפה פשוטה" מורכבות המלים, באופן ממוצע, מארבע אותיות, בעוד שמלה בכתב סתרים מורכבת מחמש אותיות. (ב) טלגרפיסט מנוסה ישרד מברקים ב"שפה פשוטה" ביתר קלות וביתר מהירות מאלה הכתובים בכתב סתרים, ואף אם תהא שפת המברקים בשפה הפשוטה זרה לו. (ג) במברקים הכתובים ב"שפה פשוטה" אפשר להשיג בשינואות ולתקן, בה בשעה שבמברקים בכתב סתרים עלולות השינואות שלא לעזור תשומת לב. יתר על כן, תוכנו של מברק הכתוב ב"שפה פשוטה" יסאר מוכן אף אם יחולו בו שיבושים, בעוד שבמברקי כתב סתרים עלולה כל שגיאה או טעות להביא לידי אי-הבנה התוכן. לפיכך יש להשוות את תוכנם של מברקים בכתב סתרים על ידי שידור תוכנם פעמיים, או על ידי התאמת התוכן בסרט המנקב. יוצא, איפוא, כי כדאי יותר לחברות הטלגרף לטפל במברקים הכתובים ב"שפה פשוטה".

את המונח "מלה" אפשר להגדיר: "צליל או צלילים המביעים רעיון או מושג מסוים". את המלה הכתובה אפי' שר להגדיר: "אות א' אותיות המייצגות את הצלילים". האקדמיה הצרפתית נותנת הגדרה זאת: "מלה היא סימן שבאמצעותו אפשר לתאר, ע"י צליל או צלילים, רעיון, תמונה או רגש".

הגדרה זו, אם כי הינה יותר ארוכה, איננה אומרת לנו יותר. יתכן שתספיק לבלשנים, אך תועלתה מועטה ביחס לקביעת מידתה של מלה, דבר אשר יאפשר קבלת מברקים לפי חוק מסוים.

במלים נפרדות אפשר להביע מושג יחיד (או, לעתים תכופות יותר, קרבה יתירה של רעיונות), אלא שבכל הלשונות מספר המלים קטן הוא בהרבה ממספר הרעיונות שאפשר להביע.

בדרך כלל נוהגים להביע רעיון על ידי השמעת מספר מסוים של מלים. למשל: בביסוי "בינלאומי" אפשר להביע ריל בין שני רעיונות, "בין" ו"לאומי", או, מאידך, אפשר לראות בו רעיון אחד, והוא דבר הנוגע לאומות שונות. כן הדבר במונח "תפוחיזה" המורכב משתי מלים אשר אם נפרדים יביעו שני מושגים שונים. במסחר מביעים המונח חים "שמן פשוט" ו"שמן זית" שני דברים השונים מאוד זה מזה כך, שהמלה "שמן", אם אינה מובנת באופן מדויק על ידי האנשים המשתמשים בה, ישוב אינה מציינת דבר מיוחד.

בכל שפה ולשון יש מלים העוברות ובטלות ולעומתן נוצרות, פי כמה וכמה, מלים חדשות הבאות לספק את צרי המדע, הטכניקה, המסחר וכו'. להן סיכויים רבים לקבל אישור רשמי מועצי הלשון או ממוסדות התרבות המוסמכים, ואף יתכן כי רבות מהן עתידות להיכלל במילוני השפה. ברם, לפני שמלים נמצאות ראיות להיכלל במילון, עליהן להתקבל בשפה — תחילה משתמשים בהן במי שך שנים מספר בקנה מידה נרחב, ובכל מיני מסמכים כן, שהפקידים העוסקים בקבלת מברקים מן הציבור נתקלים לעתים קרובות למדי במלים אלה וזמן רב לפני היכללן במילון.

נשאלת השאלה אם במברק מסוג "שפה פשוטה" אפשר להשתמש במלים כאלו. ההגיון מחייב כי התשובה צריכה להיות כן, מאחר שקשה להבין מדוע לא יותר למלים הנמצאות בשימוש במסמכים שונים להיכלל בתוכן מברק. אי לכך מלבד המלים שנוצרו לשימוש המדע, הטכניקה וכו', יש ונשלחים מברקים ע"י אנשים קפריסיים ובעלי דמיון מתוך רצון לשלם פחות, והם משתמשים במלים חדשות שנוצרו על ידם ואשר לעתים אינן מובנות די צורכן אלא לאנשים אשר אתם הם באים במגע. אם ינתן חופש פעולה מלא לכל החפץ ל"חדש" מלים במטרה כזאת הרי אין לדבר סוף. לדוגמה, אוצר המלים שמשתמשים בו במברקי קי עתונות, בתוכנם של מברקי העתונות מופיע ערב רב של מלים וביטויים אשר יש צורך, לאחר מכן, לעבדם מחדש ולהגישם לקהל הקוראים בשפה המקובלת. יש, איפוא,

משום כך, מתמיהה העובדה, כי למרות התנחה הקיימת מזה שנים רבות לגבי מברק כתב סתרים, יש אנשים הבאים בטרוניות ודורשים הנחה נוספת.

בסעיף 122 מספר תקנות הבוק נאמר: "אין להתיר במברקים מסוג 'שפה פשוטה' צירופים או שינויים של מלים שהם בניגוד למנהג הלשון אשר לה הן שייכות". פירוש של דבר, שניתנה האפשרות הבלתי מוגבלת להשתמש בצירופים ובשינויים כאלה במברקים מסוג "כתב סתרים". שכן, במברק המכיל כמה תריסרים מלים, דיה מלה אחת ויחידה בכתב סתרים אשר בגללה תנתן האפשרות לשנות את הסוג מ"מברק בשפה פשוטה" ל"מברק בכתב סתרים" (ראה סעיפים 36 ו-56 מספר תקנות הבוק); כיוון שכן, לא יחולו עליו ההגבלות האמורות וניתנת לשולחי האפשרות להשתמש בכל הצירופים והשינויים בכל אשר ירצה.

לדוגמה, בביטוי: Aufuretemasure הכתוב כך, או כתוב כך: Aufur etame sure אפשר למנות, בסוג "כתב סתרים", שלוש מלים (14 אותיות), בעוד שבסוג "שפה פשוטה" ימנו בו חמש מלים. דוגמה אחרת, המשפט: Wxhry duend Octand endnov נחשב בסוג "כתב

סתרים" לשש מלים בלבד (סעיפים 50 ו-120 מספר תקנות הבוק), בה בעת שבמברקים מסוג "שפה פשוטה" יחשב משפט זה לשבע מלים (and end November one wagon a week April and May two as from June, המכיל 12 מלים, עלול השולח להפוך את סוג המברק ל"כתב סתרים" בתוקף מלה חסרת מובן שיוסיף בו (Txlob onwag aweek apand matwo from June) המלה הראשונה תושמט על ידי המועדן כך, שצירופי המלים יהיו חוקיים והתוכן יחשב לשבע מלים בלבד.

באופן זה יחסוך השולח קרוב ל-5% מדמי המברק. מכאן אפשר להניח, שלא לכך התכוונה ועידת הבוק שנתקיימה בפריז, כדי להמנע מאי-הבנה יש למחוק בסעיף 122 (ראה לעיל) את המלים "מסוג שפה פשוטה" ולהשאירו כפי שהיה בתקנות הקודמות, בעוד שבסעיף 50 מן הראוי להוסיף:

"...במברקים מסוג 'כתב סתרים' אין לחבר מלים מצרופי לשון ברורים".

(המשך יבוא)

(M. Foz, Telecommunication Journal No. 6, June 1952)

תרגום ר. מ. רודניצקי

לטיפול המשמעת בדואר

(הערות לרשימה: המשמעת בדואר ארצות-הברית)

א. גלבוש

בחלקן משותפות לכמה מחלקות (קשרי עבודה הדדיים) ובחלקן בעיות משותפות לכל המחלקות יחד (משמעת כללית וכו'). המציאות מוכיחה שבכל מחלקה יש אחוז ניכר של עובדים, גם בין הוותיקים יותר, שאינם בקיאים בבעיות כולן. ומכאן חוסר בהירות, סבוכים ועכובים בעבודה היומיומית. ואם בין העובדים הוותיקים כך בין העובדים החדשים על אחת כמה וכמה. תופעה רגילה היא שעובד נכנס לעבודה, עובר תקופת הדרכה שהיא לרוב קצרה בהרבה מהמינימום הדרוש, וגם אינה יסודית מאחר שברוב המקרים אין מדריך קבוע ובעל הכשרה מספקת לתפקיד זה. לאחר ימים מספר נכנס העובד החדש לשיגרת העבודה והוא נתון לבקורת הממונים עליו ואף לנויפותיהם כבר לאחר שבוע-שבועיים מיום כניסתו לעבודה. שגיאתו הראשונה מסיימת למעשה את תקופת הכשרתו ומאותו יום הוא נחשב לעובד מן המניין.

במצב ענינים זה יש משום אי-צדק כלפי העובד החדש השונה לעתים קרובות שלא באשמתו. אך אין גם לזקוף זאת לחובתו של הממונה (בתנאי שהוא מתחם בהבנה למשגים של העובד החדש), כי אין אפשרות גם בתקופת הדרכה מתקבלת על הדעת ועם מדריך מנוסה, להגיש

עם קריאת רשימתו של מר צ. ברוקני בגליון מס' 6 של ירחון הדואר, צפה ועולה בעיה המהכה לפתרונה זה זמן רב.

הרשימה עצמה היא מאלפת מאוד והיא תגרום סיפוק רב להרבה עובדים המשרתים בתפקיד פיקוח, מאחר שהיא זורעת אור על ענין הנוגע לציפור הנפש של מינהל יעיל ומתקדם: לדעת, הפעלת השיטה במלוא תוקפה אינה ניתנת לביצוע כיום, אם כי אפשר להפעילה בקויה העיקריים הנוגעים במשמעת כללית, כגון: העדרות מהעבודה ללא רשות, רשלנות במילוי הוראה ישירה, שגיאות חוזרות, וכן נקודות לזכותו של העובד, כגון: הצעות ממשיכות לשיפור השירות, מילוי התפקיד במשך תקופה מסוימת ללא שגיאות וללא אחוזים וכו'. אך לפני שתופעל השיטה במלואה יש להקדיש תשומת לב לבעיה חשובה מאוד: אנו חסרים דבר אחד שהוא בבחינת יסוד של מינהל יעיל והוא: ספר תקנות או "מדריך" מחלקתי — מעין שולחן ערוך המטפל בכל הבעיות של העבודה במחלקה.

לכל יחידה אדמיניסטרטיבית, בין אם זו מיון, חשבונות, מרכז הטלפונים או מחבר הכבלים, ישנן בעיות מקצועיות משלה ובעיות אדמיניסטרטיביות שבחלקן הן מיוחדות לה.

ז) תיאור מפורט של כל סעיף משנה (כ"ל) מבחינה מקצועית ואדמיניסטרטיבית גם יחד. (סעיף זה יהיה מטבעו יותר מסובך במחלקות ההנדסה אבל אין הוא צריך וגם אינו יכול להכיל הסברות טכניות מפורטות).

ח) הסעיף האחרון צריך לכלול הוראות מפורטות בענייני משמעת כללית ונוהג. סעיף זה יהיה נתון יותר מקודמיו לשנויים והוספות שיזמין מדי פעם בחוזר השבועי או בהוראות מיוחדות מטעם ההנהלה.

עריכת המדריך צריכה להעשות ע"י מנהל המחלקה בעזרת שנים-שלושה מעובדיו האחראים. בבעיות משרתיות יהיה צורך לשתף עובדים מכמה מחלקות. נוסחם הסופי של הכללים וההוראות ייעשה יחד עם מנהל (הדואר) המחוזי, מהנדס המחוז, או העוזר המחוזי (לפי המקרה). שאתו תערך גם "ההתקצות המיסדת" בתחילת העבודה. ועדות-תיאום ארציות המורכבות ממנהלי דואר, מהנדסי מחוז ועוזרים מחוזיים תפעלנה ליד כל מנהל שרות. ועדות היעל תתורמנה גם הן תרומתן לענין.

תוך שלבו העבודה אפשר יהיה להשלים את שיטת הנקודות שהובאה ע"י מר ברקוני, ולכשתושלם אפשר יהיה לדרוש מהעובדים יותר וגם לקבל יותר, ואין ספק שהעבודה תהיה יותר קלה ויותר פורייה, מובן מאליו שכל העובדים יידרשו ללמוד את המדריך ולדעתו על בוריו.

העבודה היא גדולה וקשה ואין לחכות שתושלם בחודש או חדשים, אבל היא מוכרחה להעשות. עליה להתחיל את חוט השדרה של המינהל שלנו וכן מכשיר רב כוח לקידומו של המפעל.

בעליהם את כל ההוראות והכללים הדרושים לעובד. ידיעות רבות וחשובות שאפשר לרכוש אותן רק בנסיון העבודה ייעלמו מזכרוננו של המדריך ובאן עיקר הבעיה: את כל אותם הכללים והתקנות שאין אפשרות להקיף בתקופת ההדרכה יש לרכז באותו "מדריך" מחלקתי.

בתקופת המנדט היה ספר תקנות (Regulations) שרכז בתוכו את כל העניינים של המינהל במשרדי הממשלה השונים. החיסרון הגדול של הספר היה בזה שהוא היה גדול מדי ורק אנשים מעטים ידעו את ההוראות הכלולות בו בהיקף מתקבל על הדעת.

נציבות המנגנון הממשלתי מזה והנהלת הדואר מזה מגישים לנו מדי שבוע הוראות וכללים חדשים בצורת חוזרים שבועיים. חוזרים אלה מתפקדים להשלים את ה"מדריך" המחלקתי המוצע.

והרי כמה קיים לתכנון של ה"מדריך":

א) תיאור כללי של מבנה הדואר על מחלקותיו השונות ופעולותיהן.

ב) תיאור ההיררכיה הסמכותית של המחלקות השונות מהמנהל הכללי בכון ליחידה שמדובר בה.

ג) תיאור יחסי הגומלין שבין היחידה לבין ההנהלה בשלביה השונים.

ד) תיאור יחסי הגומלין שבין היחידה לבין יחידות אחרות שאתן היא באה במגע בעבודתה.

ה) תיאור הצד הארגוני ותפקידיה של היחידה.

ו) תיאור כללי של פעולות היחידה. (בסעיף זה יש לחלק את הפעולות לסעיפי משנה לפי דרגת חשיבותם).

זוטרות

הבינלאומית לרישום הכפפים, הועידה האדמיניסטרטיבית, ועדות היעוץ השונות (רדיו, טלגרף, טלפון) וכד'. נוסף לכך יעסוק הכינוס בחידוש האמנה הקיימת על סמך ההצעות שהוגשו ע"י חברי האיגוד, ובבעיות בוק כלליות שעדיין לא מצאו את פתרונן.

ישראל מיוצגת בכינוס זה ע"י מר ד. הריאבן והיועץ המשפטי של צירותנו בבואנוס איירס, כעבור זמן יצטרף למשלחת מר מ. א. ברמן וישמש לה יושב ראש.

המלאך גבריאל — פטרון הבוק. בכינוס האפיפיור פיוס השנים-עשר, שפורסם לא מכבר, הוכרו המלאך גבריאל כפטרון של הבוק ושל העוסקים בבצועו. הרעיון היסודי מושתת על פסוק מספר דניאל וכן על פסוק ב"ברית החדשה". בדניאל ט' 21, 22 כתוב: "והאיש גבריאל אשר ראיתי בחזון בתחילת, מועף ביעף גנע אלי כעת מנחת ערב. וידבר עמי, ויאמר: דניאל, עתה יצאתי להשכילך בינה".

בכינוס שנתפרסם ברומית ואשר תורגם ל-44 לשונות

ביום 12.7.52 נגעל הקונגרס של איגוד הדואר העולמי בבריסל. הקונגרס דן באמנת הדואר ויתר ההסכמים לאור ההתפתחות בקשרי הדואר הבינלאומיים. השתתפו בו כ-230 צירים מ-89 ארצות. זו הפעם הראשונה שישראל השתתפה בקונגרס זה ונציגיה היו המנהל הכללי של הדואר מר ח. כן-מנחם, מנהל שירותי הדואר מר א. רגן ומר ש. קידר מצירות ישראל בבריסל. בתמונה שעל גבי העטיפה נראה המנהל הכללי של הדואר כשהוא חותם על האמנה של איגוד הדואר העולמי.

ומקונגרס לקונגרס:

באחד באוקטובר ש.ז. נפתח בבואנוס איירס הכינוס במלוא הסמכות של האיגוד הבינלאומי לבוק שימשך כשלושה חדשים. כינוס זה נערך בהתאם לאמנת האיגוד (אטלנטיק סיטי, 1947) אחת לחמש שנים ומטרתו לבדוק את תקנותיו לאור ההתפתחות שבין כינוס לכינוס ולעמיד על עבודתן של הועדות הטכניות שלו כגון, המועצה

טרוני הבדוק את חוזה לבו של החולה והמראה את תוצ' אות הבדיקה לא רק על לוח מספרי אלא גם בדפס של מודול תכנים מוסכם והרופא יכול לעמוד על מצבו של החולה בקצה השני של הטלפון, המכשיר פותח על ידי עובדי הצוות הרפואי של אוניברסיטת גברשקה.

שירותי הטלפון בסוריה סוריה משתרעת על 183,952 ק"מ מרובעים ומספר תושביה שלושה וחצי מיליון בקירוב, שברשותם כ-14 אלף מכשירי טלפון המחוברים ל-5 מרכזי וות אוטומטיות וכ-2500 מכשירים למרכזות בפריות. כמו כן נעזר הצבור הסורי ב-120 טלפונים ציבוריים, מספר המעגלים הפנימיים של סוריה הוא 185 והבינלאומיים — 42. לפי הסטטיסטיקה של 1951 התקיימו כ-38 מיליון שיחות מקומיות, כ-10 מיליון שיחות חוץ וכ-815,000 דקה של שיחות בינלאומיות.

25% מכלל ההכנסות של המדינה באים משירותי הטל' פון.

שונות, ביניהם עברית, מדגיש האפיפיור כי הכנסיה הק' תולית לא התנגדה מעולם לקידמה טכנית ותרבותית כי התקדמות המדע מחדירה לדבריו את האמונה הדתית בלב האנושות.

גלויים טכניים חדשים של חב' ר.ק.א. בכינוס האחרון של חב' ר.ק.א. הניש הגנרל סרגוף פרטים על גלויים ומכשירים חדשים שהחברה החלה בוצירתם. בין המכשירים שהוא ה' כיר היה אחד שכונה "עין למרחוק" (Remote eye) שאינו אלא טלוויזיה של מעגל ישיר המשמש לתצפיות ג'י סיים מסוכנים וגותן תמונה על המרחש במקום הג'י סיים; הוא מאפשר בין היתר, למסקת לראות את הנעשה במסדות חינוך, מגרשי אימונים ומשחקים וכו'. המכשיר הוא זול באופן יחסי וסיכוייו לשמוש רחב טובים.

בדיקות לב באמצעות הטלפון. כדי לאפשר קשר מיד' בין חולה ובין רופאו, יהיה צורך רק לחייג את מספר הרופא ואחרי כן לחבר לשופרת הטלפון את המכשיר האלק'.

מפה ושם

—ליקוסיס—

ש. מ. ואל

ב. אלחוטאי בן שבע

ליאונרד רוס, בן שבע מקליפורניה (כנראה ילד יהודי) מגלה אותו ענין בראיון שמגלים חבריו מבני גילו לגבי "קאובויס" ואינדואינים. בסוף יולי שעבר עמד ליאונרד במבחן וקיבל תעודת אלחוטאי מתחיל, ובאמצע אוגוסט עמד שוב במבחן קשה לקבלת רשיון כאלחוטאי מסחרי. הוא כבר יודע לרשום או לשדר לפי שיטת מורס, לפחות חמש מלים לדקה. עתה מתכוון האלחוטאי הצעיר לבחור גות לקבלת תעודות מקצועיות בדרגה גבוהה יותר. ("דבר").

ג. אגרת קטנה לידיד...

החיל צ'ארלו קאפס הלוחם בקוראנה אינו רשאי להת' אונן על ידידיו שהניח במילדת. חמשה מהם עשו יד אחת ושיגרו אליו אגרת כתובה על גליון נייר, שארכה חמשה מטר ורחבה 60 ס"מ. במכתב זה גרשו כל חדשות הכרך בוסטון. כל התפוכות גורלם של ידידיו שהצטרפו אף הם לצבא הלוחם וכן פריסות שלום מאת כל השכנים. ("הדור").

ד. בבית הדאר בלינדון

החדר הגדול ביותר בעולם הוא חדר המיון במשרד הדואר מאונט פלונט בלינדון. ("הארץ שלנו").

א. בול ההפיכה במצרים

הבול החדש שהוחלט להוציא במצרים, במקום הבולים הנושאים את תמונת פארוק, כי שהיה מלך מצרים, יוצא בקרוב, ומוחמד נגיב, מחולל ההפיכה, הוצע שתמונתו תודפס על הבולים החדשים. אולם הוא דחה את ההצעה.

לפני ימים אחדים הופנתה תשומת לבו של מוחמד נגיב אל קצין בצבא ושמו אחמד עבדול חאליס. נגיב הזמין אותו למשרדו ושאל אותו על קורות חייו. נתברר, שאביו של הקצין הוא מגזע סודאני ואמו מצריה. נגיב אמר, אנב חיוך, לקצין: "דומני שפניך מתאימות לשמש תמונת שתסמל את איש הצבא". אמר זאת ונתן לו מכתב אל המחלקה הממשלתית המוסמכת, כדי שיעלמו אותו כשהוא חובש קובע פלדה לראשו וידפיסו את תמונתו על הבולים החדשים.

וזו צורת הבול שיסמל את ההפיכה: תמונת הקצין אחמד עבדול חאליס. תסמל את הקצונה הצעירה, מחוללת ההפיכה. לשמאלו תבוא תמונתו של סודאני טיפוסי שתי מל את סודאן. לימינו של הקצין תבוא תמונתה של מצריה נושאת חצי סהר, שתסמל את מצרים. ברקע הבול — נהר הנילוס.

נוסף לבול זכרון זה, שיסמל את ההפיכה יודפסו בולים אחרים רגילים לשימוש יום יום ובהם תמונות ממראות מצרים העתיקה והחדשה. ("הארץ").

פכים קטנים

ש. ניסנבוים

במכתב שני כותב אותו חייל: "נסעתי וכנראה נפילתי בפח: אחת הבנות לבבתי בעיניה — וקבענו להפגש בשבוע הבא. הדרך אמנם ארוכה, שלוש שעות לשם ושלוש — חזרה, אך כדאי הדבר".

ובמכתב השלישי: "הגני נמשך אחריה יותר ויותר. עוצה עצה מה לעשות? הבחורה יפה ופקחיה, אך היא 'ביתרית'..."

בשנות נכר

טעות היא בידי החושבים, שהאפיקורסות הולכת וגוררת בעולם. מי שיתנהג לו האפשרות להציץ לתוך מכתבי וולתו יודע עד כמה נזקקים בני האדם לאמונה ולדת.

מקובל, שליהודים יש איזה כוח משיכה הדדי, ובהיותם בדרך מיד הם מחפשים את אחיהם. והנה מכתב כתוב בידי נערה נוצרית פרוטסטנטית, שנשעה באניה בחברת בני עמם, הנוסעים — צרפתים מגווייטים, הנערה מתעניינת בנורלם של אחיה — למדינה ומשדדלת להנעים עליהם את הנסיעה, אך הגה היא מלה בין הנוסעים לוטרני אחד, ומיד היא מבדילה אותו לטובה. מה רבה התעניינותה בו! ממש כאילו את ואחות שגלו למרחקים ונפגשו סוף סוף.

מה חזק הקשר אשר שליחי המיסיון יודעים לקשור עם תלמידיהם לשעבר! מבליים הם מספר שנים במדינה זרה, ואח"כ עליהם לעבור למדינה אחרת, אך אין הם מפסיקים את הקשר עם תלמידיהם, ואינם שוכחים אף אחד מאלה שנתבגרו. הם ממשיכים ללמדם ולחנכם, משתתפים בשכ"תם ובצערם, ולפריקים אף מתווכים בדברים שבינו לבין.

ערמה ושהצליחה

יש והכותב מצליח להערים על הצנוור התם, את אחד גר בשטח הכבוש בצרפת והשני באלכסנדריה של מצרים, ובין שת' הארצות לא היה כל קשר. היה תאם מצרפת שולה מכתב לליסבון על שם פלוגי ברחוב ידוע, ובמקום לרשום את מענו הוא בצדה השני של המעטפה, היה כותב את כתובת אחיו במצרים. הצנוור בצרפת לא שם לב, והמכתב נשלח לפורטוגל, המען אינו נכון, כמובן, והדואר מחזיר את המכתב על פי המען הרשום בצד האחורי של המעטפה...

ידידי של חברי לעבודה

"לא אוכל להמשיך בעבודה. ידידה קרובה היתה לי ואהבתיה, ואולי אף היא אהבתני. לפני זמן מה נפרדנו, ועדיין לא גלגל הפצע, והנה תמול נפל לידי מכתב שלוח אליה. פתחתיו ואף קראתיו. המכתב מאת ידידה החדש — כולו רצוף אהבה, מלחמה בכדה פרעה בלבי, נדמה היה לי כי כולם, כל העובדים במחיצתי מביטים אלי, מסתכלים בי וחודרים אל הנעשה בקרבי. עתה אני חרד מפני התשרי בה של מי שהיתה ידידתי. עוד שמורים אתי כל מכתביה,

ד. אל גינת הזולת ירדתי...

(מרשימותיו של צנוור במלחמת העולם השנייה)

— סוף —

מיומני

חנע ראשון

חפסת מכתבים לפני, אך איני קורא, אין ידי מתרוממת לפעת בהם. מה זאת? מין אטביום, מורשת דורות — מכתב הזולת דבר שבקדשה הוא, ואין לקרוא בו. חרם דרבנו גרשם מאור הגולה רגעים ארוכים עוברים וחולפים ואני קפוא על מקומי ללא זרע, ללא גיד.

אימצתי את רצוני ולקחתי את המכתב הראשון שב' חפסטה, העפתי עין וכולי רועד. על המעטפה רשום שמי בכתב ידה של אמי... מה זאת, הלוציניציה, או אמא היקרה חשה בצרת נפשו של בנה ותחושה לעודדו?

תפלה וכה

מיים יהודי כותב לאמו: "אמא, זוכר אני שבאחד ממכתביך כתבת לי, שאת מתפללת לשלומי, וזוכר אני שפעם קראתי על התפללות הברות והטהורות, שכל אחת מהן יוצרת מלאך קטן וזך, ואני מאמין באמונה שלמה שגם תפלתך בראה מלאך כזה, וכשאני מס לי יחידו במרומים יודע אני ומרגיש, שיושב הוא המלאך שלך במרשב האחורי של אוירוני, ומשגיח שהכל ילך בשורה, לפעמים אני משוחח עמו, בידיד אל ידיד, וכששנינו במצב רוח טוב אנו פורצים בשירה עליזה..."

מה לעשות?

חייל כותב לחברו: "ובך ידידי היקר, החיים הולכים ונעשים מענינים ונעימים. בחורות מהארץ הגיעו לסביבה שלנו וביום ששי הבא הגנו מוזמנים למסיבה אצלן, נחיה ונראה..."

ואני מתחלחל מפני המחשבה פן ידמו מכתביה אל הידיד
החדש לאלה שכתבה לי. לא אוכל לעמוד בנסיון. אעזוב
את העבודה."

נסתיימה המלחמה ונפסקה עבודתי. מתוך סיפוק נפשי
עמוק אני חוזר אל אשר למדוני בימי נעוריו: רשות היחיד
של הזולת — קודש היא. ברצון אני חוזר ומקבל על
עצמי את החרם של רבנו גרשום מאור הגולה.

ברוב גאותה שואלת: "האם אדביק את הבול על
שמלתי?!"
— "את יכולה לעשות כן", ענה הפקיד באדיבות מופת
תית, "אבל אז תצטרכי לקנות בול נוסף שאותו תדביקי
על החבילה".

הטלפון מצלצל והישישה שהיתה אז יחידה בחדר אינה
נוגעת במכשיר. כשכעבור זמן מה נכנסה בתה לחדר
אמרה הזקנה:
— הטלפון צלצל. זה היה יעקב, הכרתיו לפי הצלצול.

אשה ובתה הקטנה נגשו לאשנב כדי לקנות בול של
15 פרוטות לכרטיס ברכה. כשהפקיד ראה את כל הכתוב
על כרטיס הברכה אמר לה שדין כרטיס זה כדין מכתב
רגיל ועליה להדביק בול של 30 פרוטות. בשמעה זאת
אמרה האשה לבתה: בואי לסניף מאה-שערים שם הם
דורשים 15 פרוטות בלבד.

הונס טל"ד' ח אדרעי

היתה תקופה בזמן המנדט כשאסור היה לטלפנאים
בדואר להודיע לשואלים מה השעה בין תשע בבוקר ועד
חמש אחר הצהרים.
פעם קרה ומנזי רצה להערים על הטלפנאית והוא
שאלה על השעה. באה התשובה הרגילה: "איני יכולה
לומר לך, אדוני".

"מדוע?" שאל המנזי.
"משום שבין 9 בבוקר וחמש אחר הצהרים אסור לי
להודיע על השעה", ענתה הטלפנאית.
"אבל עכשיו כבר אחרי חמש", טען השואל.
"לא, אדוני, עכשיו עשרים לפני חמש", ענתה הטל-
פנאית והמנזי השיג את מבוקשו.

קו 16

יצחק לוי

קו 16 ידוע לכל אדם בצבור הרחב, המשתמש במכשיר
הטלפון, כקו שאליו פונים בעת קלקול הטלפון, כלומר,
במלים אחרות — זוהי התחנה לעזרה ראשונה לכל מכשיר
שניזוק.

מנזי מרוצה

במדר הטלפונים באוקספורד שבאנגליה נחקבל מכתב
וזה לשונו: "הגני מרגישה שעלי להודות לכם מעומק לבי
על ששלחתם אלי אדם צעיר ונחמד כל כך כתשובה
לבקשתי".

אשה על יד האשנב:
— אני מבקשת שני בולים בשלושים פ"ר. כל אחד.
האם מחירים עליה בינתיים?
— לא, גברת מחירים עדיין לא נשתנה.
— אם כן, תן לי בבקשה, שלושה.

שוכח חבילה בדואר מתפלא על דמי המשלוח הגבוהים:
— הרי אלה רק עתונים ומדוע עולה משלוחם כל כך
הרבה?
בתשובה מסביר לו הפקיד שהמשלוח יעלה פחות אם
השולח יארוז את החבילה מחדש וישאיר את קצות
החבילה פתוחים.
— לא אוכל לעשות כדבר הזה, ענה השולח, הסכון
שבפנים יפול.

"השביל המוביל לביתך הוא ארוך מאוד", אמר הדואר
החדש לבעל המשק. "כן", ענה מקבל המכתב, "אילו היה
השביל יותר קצר לא היה מגיע עד ביתי".

אשה נגדרגית מבקשת אצל הפקיד בול בשביל חבילה
שהיא עומדת לשלוח. הפקיד ממלא את מבוקשה והיא

ניתנת לכם הזדמנות להקשיב לרבע שעה מפעולותיו :

— זהו 6'1 ?

— כן, אדוני.

— מה זאת אומרת אדוני, כבר חצי שעה אני מצלצל אליך ואתה עוד מתחצף.

— אולי רצונך להודיע על קלקול ?

— רצוני להודיע שמכשיר הטלפון שלי אינו פועל כחודש ימים, והיום זו הפעם העשירית שאני מודיע לך ועוד לא באו לתקן.

— מה מספר הטלפון שלך אדוני ?

— מה חשוב המספר, העיקר שהוא אינו פועל.

— אדוני, אתה מעכב את התנועה, רבים מחכים במוך לתשובותי. הואיל נא לומר את מספרך.

— טוב, טוב, בסדר : 88888...

הטלפונאי מברר. שום תלונה אינה רשומה על מספר טלפון זה.

— הלו !

— כן, אז מה יש ?

— תסלח לי, אך אתה מודיע רק עכשיו על קלקול זה. ידעתי שתאמר זאת ובכל זאת שתדלו לתקן אותו.

... * * *

— הלו זה 6'1 ? כמה זמן אני צריכה לחכות עד שתענה לי ?

— תסלחי לי, אבל רק עכשיו נתפניתו מקו אחר.

— יופי, אתה מותק, עכשיו תאמר לי מה עם מספר

5858 ?

— רגע... הילרי ! מדברים שם, תפוס !

— מה זאת אומרת תפוס, אני צריכה אותם באופן דחוף !

— אבל גברתי, עובדה היא שהוא תפוס.

— אולי תוכל לנתק אותם ?

— אבל זה בלתי אפשרי.

— טוב, טוב, שלום לך.

... * * *

— הלו 6'1 ? ברוך השם ! סוף סוף קבלתי אותך.

— מה רצונך, אדוני ?

— תראה, אני רוצה להסביר לך מה הענין.

— אתה רוצה להודיע על קלקול ?

— שמע קודם מה שאני רוצה להסביר לך ואחריכך תשאל אותי. אני חושב שהטלפון שלי מקולקל אצלכם במרכז. ואני מבקש שתתקנו את זה תיכף ומיד, יש לי שיחה חשובה עם לונדון וזה חשוב מאוד.

— מה מספרך אדוני ? באיזה שעות אפשר לבקר אצלך ?

— אמרתי לך שהקלקול לא כאן אלא אצלכם.

— אבל, אדוני, אנחנו צריכים לברר זאת.

— טוב תבררו אבל אני אומר לכם מה שאני חושב.

הטלפונאי סוגר את הקו וכותב "פתוח כל היום".

... * * *

— הלו 6'1 !

— הלו זה שוב אתה ?

— מה יש גברתי ?

— שמע מותק, עכשיו ענין אחר, משהו יושב לי על הקו ואני מבקשת שתוריד אותו.

— מה זאת אומרת יושב על הקו ?

— סתם, צלצל משהו ולא רוצה לרדת, אתה תוכל

להגיד לי גם כן מי זה ?

— טוב, טוב, בסדר...

... * * *

— הלו 6'1 !

— מזל טוב ! אותך אני מחפש בנרות, אני כבר מצלצל יום שלם ולא יכול להשיג מספר מסוים, מקבל זמזום משונה ואחריכך נפסק הכל, תואילו לבדוק זאת.

— רגע... אדוני, הקו לא בסדר.

— מה זאת אומרת לא בסדר ? הרי רק לפני רבע שעה דברתי אתם.

— אדוני, טעות בעצמך שיום שלם אתה מנסה לצלצל אליי.

— אני יודע שאתה חכם.

נשמעת דפיקה במכשיר ובזאת כעבור זמן יודיע אותו מניי על חלק שבזר במכשיר הטלפון שלו.

... * * *

— 6'1 ?

— כן, גברתי, זה 6'1 !

— אתה יודע שהקו שלי לא בסדר ?

— מה המספר שלו ?

— הרי המספר שלי מוכר, זה של מוסד גבוה.

— בכל זאת אינני יכול לנחש גברתי.

— טוב בסדר, דדדד... אז מה את ?

— אנחנו נטפל בזה.

— זה פזמון ישן, תאמר לי משהו חדש. בכל זאת רשום

נא את כתובתי : אינני סומכת עליכם ושלחי לי מיומחה.

אין משלחין, לא קשיא הא בקבוע בי דואר במתא והא
דלא קביע בי דואר במתא.

(י"ט, ע"א)

ויקרא רבא

... שמעון אנגריה במדינתא פוקין טעוניהון בנו בית
עולם ואולון למדמי קלא במדינתא איתער משנתיה חמא
זיקא ותיבא לעיל מן רושיה שרא יתיה ויהב יתיה בפומי
בתר ג' יומין אמרין בניא לית אנן אוליגן וחזינן מה ההוא
אדונן עבד איכלון ואשכחניה והא זיקא יהיר בפומי
אמרין אוף הבא לא שבק לך ברייך הואיל ויהב לך לית
אנן ידעון מה נעבד לך.

(י"ב, א')

... דבי חנינא בריה ד"ר אבא פתר קריא במלכותיה מה
שושנה זו כשהיא נתונה בין החוחים רוח צפונית יוצא
ומט אותה כלפי דרום והחוח עוקצה רוח דרומית יוצאה
ומטה אותה כלפי צפון והחוח עוקצה ואעפ"כ לבה מכוון
כלפי מעלה בן הן ישראל אע"פ שהן נגבין אונניות ואני
גרות לכן מכוון כלפי אביהם שבשמים מ"ש (תהלים כ"ה)
עיני תמיד אל ד' כי הוא יוציא מרשת רגלי.

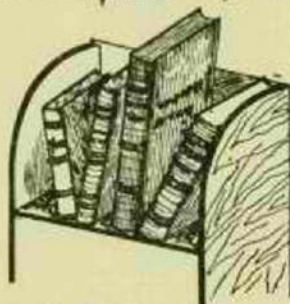
(כ"ג, ח')

מדרש תנחומא

... על מה שברן על שפרח הכתב מעליהם ולפיכך שברן
מלח"צ לדואר שהיה מהלך לפריז ודוגמא בידו להכנס
במדינה ועבר בתוך הנהר ונפלו הכתבים לתוך המים
ונמלשו האותיות מה עשה אותו הדואר קרען.

(סוף עקב)

הדאר במקורות

מוגש ע"י ר' שמואל

משלוח מכתבים (דואר ואנגריה) בספרות התלמודית

מסכת שבת

... ת"ר ל"א ישכור אדם כליו לנכרי בע"ש, בדי ובהי
מותר, כיוצא בו אין משלחין אגרות ביד נכרי בע"ש, בדי
ובהי מותר, אמרו עליו על ר' יוסי הכהן ואמריו לה על
ר' יוסי החסיד, שלא נמצא כתב ידו ביד נכרי מעולם.
ת"ר אין משלחין אגרת ביד נכרי ע"ש אא"כ קוצץ לו
דמיס, ב"ש אימרים כדי שיגיע לביתו וב"ה אימרים כדי
שיגיע לבית הסמוך לחומה, והוא קצץ אמר רב ששת
ה"ק ואם לא קצץ ב"ש אימרים עד שיגיע לביתו ובית
הלל אימרים עד שיגיע לבית הסמוך לחומה, והאמרת רישא

המברקה בבניי האומה בקונגרס הציוני ה"ג

— זה באמת נאה מעדן ! אמר סמפסון כשהוא מפנה אלי מבט רציני.

* * *

בבית חפשתי מסבעות כסף ולאחר מאמץ רב מצאתים והושטתי לסמפסון אשר שלף מכיסו פנקס קטן ובדרך מס' חרית מאוד רשם לעצמו חוב של שלושה סנט ; השגחתי כיצד פסע בכביש כתרסר פסיעות, לפתע נעצר, כמפסק רשב על עקביו אלי.

— סלח לי, אני מצטער להטריחך, אמר, אך עובדה היא שאני עדיין זרים בהחלט בסביבה זו, ואם לומר את האמת איני מתמצא כאן כלל, שמו תואיל להדריכני לבית הדואר ?

— אעשה כמיטב יכולתי.

הקדשתי שלוש דקות תמימות להסביר לו בדיוק היכן בית הדואר. לבסוף הרגשתי עצמי אבוד בסמפסון.

— דומני, דומני שאני עדיין לא... מצמיץ אלי בעיניו.

— מיטב שאלך אתך, אמרתי.

— או, זה באמת מאוד נאה מעדן ! הודה לי, הרגשתי

שאני נוטה להסכים עמו, הובלתי לבית הדואר.

סמפסון שלשל מטבע למכונת הבולים האוטומטית, המט'

בע צלל ברעש עמום, אך כל בול לא יצא. סמפסון הביט

אלי בהבעה של אולת יד.

— המכונה ריקה, הסברתי.

— אוי, קרא סמפסון.

במבוכת גילוי זה, הפיל סמפסון את מכתבו על המדרכה

ובשהרימו היה כחם גדול של רפש על המעטפה.

— הנה ! צווח סמפסון בקוצר רוח, כעת נתלכלכה

המעטפה ברפש ! הוא קשקש במכונה הריקה מתוך כעס

וחימה, ובכן, מה אעשה כעת ?

— דומני, שהמכתב מוכרח להישלח הלילה, האין זאת ?

— אמנם כן, יקירי ! אשתי עמדה על כך, היא אמרה

לא — זהו — ובכן איני יודע שזה דחוף באופן מיוחד,

אבל, מיטב שאשלח את המכתב, אם הנך מבין למה דוממות

מלי.

— ידעתי, או לפחות ידעתי את גבי סמפסון, אני יודע —

יש לי פנקס בולים בבית ! נזכרתי לפתע.

— היה עלינו לחשוב על כך קודם לכן ! אמר סמפסון

ברצינות.

— מיטב שנמחר טרם שנאחר את הדואר — אמרתי לו.

* * *

החשני צעדינו וטוב שמהרגו, שכן החפוש נמשך זמן

רב למדי, עד שנמצא פנקס הבולים, וכמלות הכל נחברר

שכל העניין היה בכדי, הפנקס היה ריק.

— כמה מרגיז, סבם סמפסון את העניין.

— מנוחך ! הערתי אני, מוכן הייתי להשבע שהפנקס

כמעט מלא.

— אך, מה יהיה עם המכתב ? שאל סמפסון, בצער.

— יהיה עליך לשלשלו לתיבת המכתבים בלא בול, וזהו.

— או, האם יכול אני לעשות כן ? שאלני כשכולו זוהר,

— מה עוד יכול אתה לעשות ? על המקבל יהיה לשלם

דמי דואר תשלום כפל. אך זאת לא תוכל למנוע.

— איני נוטה לכך.

דפים מוגשים ע"י ש. אלראי

המכתב*

— אני באמת שמח לראותך ! הצהיר האדם הקטן שעמד מיואש ליד תיבת המכתבים.

— הוי ! — קראתי בעמדו מלכת, סמפסון הלא כן ?

בני משפחה סמפסון היו שכנים חדשים בסביבתנו ואש'

הי ואני פגשנום פעם או פעמיים לכל היותר.

— כן, זה נכון, השיב סמפסון.

הוא נראה שבע רצון בהחלט מהכרתי מהדירה :

— תמחני אם תוכל להלוות לי שלושה סנט ? המנתי

יד לכיסי והתחלתי למשש.

— הרואה אתה, אשתי נתנה לי מכתב לשלשל ורק כעת

השגחתי שאין עליו בול.

— הללו לעולם נעדרים, אמרתי בהשתתפות.

— המכתב מוכרח להשלח הערב — זה באמת הכרח !

ואיני סבור שאמצא בית דואר פתוח בשעה כה מאוחרת.

האין זאת ?

השעה היתה קרובה לאחת עשרה, הסכמתי להשערתו :

"לכן חשבתי שאוכל להשיג בול מתוך האוטומטי, הסביר

סמפסון לא בלי יוהרה על חריפותו, "אך מצאתי שאין

בידי אף מטבע."

— אני באמת מצטער מאוד, אך דומני שגם לי אין

פרוטה, אמרתי לאחר שסיימתי את החיפוש בכיסי.

— או, יקירי, יקירי, המהם, בדיוק כך.

— אולי מישהו אחר, הוספתי להעיר.

— אין כל אדם אחר.

הוא התבונן לצד הרחוב העולה ואני לצדו היורד, אחיכ

בלש הוא את העבר היורד ואני את עברו העולה, שנינו

העלינו חרם בדינו, לא מצאנו איש.

— ככה ! סננתי בפנותי ללכת לדרכי, ובכן, אך מראהו

הגואש, בעמדו עירי כשבידו מכתב כמעטפה כחולה חסר

בול, נגע עמוק בלבי ולא נתוני לעזבו לנפשו.

— אם לעצתי תשמע, אמרתי, מיטב שתגש עמי לבית

ואנסה להשיג לך כמה פרוטות .

* המכתב מאת קולין הווארד, עברית — אחי אחו,

"חרות" תש"ב.

סך ביתו ; באמת איני יודע. מה הייתי עושה בלעדיו.
מכתב זה — הוא רק הזמנה לארוחת צהרים, —
ל... אל אלהים!...
— מה קרה ?
— לא כלום, נזכרתי בדבר מה.
— במה ?

הוא לא השיב, רק לטש זוג עינים כלפיו כדג זהב פצוע,
ובהסילן "לילה טוב" לתוך הלילה חמק פנימה.
בדרכי חזרה לביתי לא פסקתי כל הדרך מתמוה על
הדבר שזכר בו לפתע, אך חדלתי לתמוה למחרת בבוקר,
כאשר צריך הייתי לשלם לדו"ח תשלומי כפל עבור מכתב
במעטפה כחולה, שכתב בו גרול היה טבוע עליה.

— אף אני לא, אך עתה מהר שמא תאחר את איסוף
המכתבים האחרון.
נרגש וסבולכל מדברים אלה, יצא סמפסון במהירות לדרך.
— הוי, הרחוב השני !
— מצטער, נשם בכבודות בחוזרו, דומני כי אמנם שכחתי
תי את הדרך שנית.
לא נסיתי כלל להסביר לו, כדרכי זרועי בזרועו, לפתחיו
בחוקה ויחד צעדנו לעבר בית הדואר, בזמן של איסוף
המכתבים בחצות הלילה. ידעתי שבסופו של דבר יחסוך
לי הדבר זמן. הוא שלשל את מכתבני, וכדי לסיים כיאות
את תפקידי לויתיו לביתו.
— אני אסיר תודה לך, נמנעם בהתרגשות בעמדו על

גלוית הדואר

מרדכי חנין

בואו ילדים, מהר להתלבש ונסע.
בבית הוריה בעיר קבלוה בסבר פנים, מוזן לא היתה
שם (קשה הנסיעה עם שני ילדים), לאחר שנחת מעט מדרכי
כה החלה לספר את אשר קרה. נחמה הוריה ואמרו לבל
תדאג, יחזיקוה אצלם עד יעבור זעם, או אפילו אחרת...
ויטפלו בילדים כמו בבית.

כשחזר חיים רוטנברג מהעבודה הביתה מצא מהפכה
בחדרים שכמעט לא הכירים, כל מיני שמלות, בגדים, חפצי
צום ועוד סברטוטים על הרצפה... — אנדרלמוסיה, ולא
הבין דבר עד שעיינו נחה על פתקה לבנה שעל השולחן ליד
הגלויה ושם היה כתוב באותיות ברורות : "מנוח ! שקרן
ומדיה ! קצתי בך, קרא את הגלויה".

קרא חיים את הגלויה ולא הבין, הפך בה והפך בה,
ולא ידע לפענחה, כי אין לו דודה כזאת. וגוטיה גם הוא
לקרא אינו יודע, וכשהיה צריך לשבת לארוחת הערב,
שלא היתה מוכנה כלל וכלל כתמיד, והבית היה ריק
מאשה וילדים הרגיש, מה רע ומה הוא גורלו. אבל ממי
היתה יכולה להיות גלויה זו ? מי מבין ידידותיו או מכר
רוחני יכלה לשלוח גלויה כזאת ?
רצה להזכר והעלה חרס.

למחרת, בבוקר השכם, באוטיבוס הראשון נסע לתל
אביב, כל הסברותיו לא הועילו כי חשדותיו עלו וגברו
מרצע לרגע.

בכושת פנים ובגפו שב הביתה, ולא ידע מה יעשה.
והיה מתהלך דומם כצל ; לעבוד לא יכול, ותמיד היה
ממלמל בשפתיו : "אלוה, אלוה ! מי את ?...".
לאחר ימים רבים הזדמן במקרה לדואר המקומי, הראה
את הגלויה לפקיד ושאלו אולי יודע הוא משהו על כך.
אמר הפקיד : אני מצטער מאוד, הגלויה מיועדת לחיים
רוטנברג הפועל הרחוק שגר באותו רחוב, דודתו אלוה
מת"א בת ה-62 הזמינה אותו אליה כדי שינח אחריו מח'
לתר...

חנה רוטנברג עמדה באותו בוקר בפתח ביתה בשעה
אחת עשרה, עת עובר נושא המכתבים, וחכתה להודעה
על חבילה מאמריקה.

היא היתה כבת 32 יפת מראה ותואר. עשר שנותיה
לאחר החתונה, ושני ילדיה לא שנו כמעט במאומה את
חטוב נזרתה הנחמד. בעלה חיים היה גם הוא גבר יפה,
בריא וחסון ; הפרנסה היתה מצויה, ואפשר לומר שהי'
אישור שכן בתוך הקן.

והנה בדיוק בשעה הנקובה הגיע נושא המכתבים והי'
שיט לו. גלוית דואר וזה חכנה :

"חברבי, אני שמחה מאוד על מונחך לבוא אלי. יש מקום
מספיק בחדרי, ומוג האויר הוא מצוין. בוא אלי ואטפל
בך. להתראות בקרוב, ורועותי תמיד פתוחות לקבל אותך
בבית. (היו שם עוד מספר שורות בגרמנית גוטיה שחנה
לא ידעה לקרוא)..."

דודתך אלוה.
גלגלה חנה את הגלויה מכל צד, בדקה את הכתובת :
כתוב בפרוש : חיים רוטנברג במושבה : ח. רחוב ;
הד. ... הגלויה היתה מתל אביב.

העלתה בזכרונה את שמות כל הדודות מצדה ומצד
בעלה הנמצאות בארץ, והנה אין אף אחת ששמה "אלוה".
כך ? כך נאה, וכך יאה לך, חיימקה — דברה לעצמה —
כן ! בלטפך את שערותי הנך כל כך מתוק, חם ומסור ;
יונתי המתי ; ברה כחמה, יעלת חן שלי ; אשת נעורי,
בך כל מאווי, את מאור עיני, ואתך אגמור חיי... לנצח
אותך, ובעד כל הון לא אמירך...

ככה דברין אלי מדי יום ביומו, וערב ערב. איזה בית
הבראה הכנת לך שם בתל אביב ? מה ? ואיזה "סודות" ?
וורועותיה הפתוחות ? והטיפול ? טיפולי כבר אינו טוב ?
מה פשר כל הדבר הזה ? הא ? כן, נזכרתי ושלוש הנסי'
עות במשך החודש האחרון לתל אביב, "לתיקון כלים"...
ונוסף לזה שורות בכתב הגוטי ? זהו ! מספיק לי ! די !

נציגות העובדים היהודים בדואר ניו-יורק

— רשמי ביקור —

ש. רזניק

בעניני צדקה ודת, בזמן האחרון החל הארגון לשפל גם בענינים לאומיים ומשתתף בפעולות המגבית היהודית המאוחדת; בשנת 1950 אספו חברי הליגה 85,000 דולאר למטרה זו; בשנת 1951 נרב כל חבר יום עבודה אחד וביחד אספו 100,000 דולר למגבית. מסי החבר הם $1\frac{1}{2}$ דולר לשנה ומתוך סכומים שנאספים ע"י המסים ניתנות הענקות של 25 דולר במקרה של צורך חיוני. לשכת הליגה נמצאת ברחוב ברודוויי אחד הרחובות היפים ביותר של ניו-יורק. מנהל הלשכה הוא הישיר לואיס בלומברג המי שמש יו"ר הליגה מיום הוסדה. הועד של הליגה מורכב מששה חברים וביניהם מזכיר, נזכר, עורך עתון הליגה ועורך דתי. הועד נבחר כל שנה ומקיים את אספותיו פעם בחודש.

הליגה מוציאה ירחון שמתפרסמים בו מאמרים על ענינים יהודים, סקירות על ישראל, רשימות על עניני דת, על חשיבותם של חגי ישראל וכו'.

העתון מרבה בתעמולה למען המגבית היהודית המאוחדת. מנהל הדואר אלברט גולדמן הוא אחד מפעילי המגבית ומשמש נשיא כבוד של המגבית של הליגה. ראוי לציון הוא המספר הרב של דתיים בין חברי הליגה ולכן יש גם צורך בעורך דתי של העתון, שבערבי חג מפרסם סקירה על החג ומהותו. חברי הליגה מתענינים בכל המתרחש בארצנו והזמננו באופן מיוחד כדי שאספר להם על ישרי אל. לאחר הרצאתי שאלו שאלות שונות והיו מוכנים לבוא לעזרתנו אם במשלוח חבילות ואם בדרך אחרת. את שמה של מדינתנו הם מעלים על שפתיהם בקדושה והתלהבות ומתפללים להצלחתנו.

מעל דפי עתון זה הגני מונה אל עובדי הדואר ברחבי הארץ ומציע לבוא בדברים עם חברינו מעבר לים כדי לקרוב אלינו וללמוד מנסיונם הרב בכל שטחי הפעולה של הדואר.

עובדי הדואר בניו-יורק וכן בשאר המדינות של ארצות הברית מיוצגים כלפי השלטונות ע"י ועדי עובדים המייצגים את העובדים לפי סוגי עבודתם:

- הסתדרות המפקחים בדואר.
- התאחדות לאומית של עובדי דואר.
- התאחדות פקידיו הדואר.
- הסתדרות הדוורים.
- הסתדרות מטפלי הדואר.

הסתדרות המפקחים מטפלת בענינים הספציפיים של המפקחים.

התאחדות עובדי הדואר מייצגת את עובדי המיון, עובדי די עמדות הקהל והעובדים במחלקת הצורות והתבילות.

התאחדות פקידיו הדואר דואגת לפקידים במזכירות, במגננו ובבתי הדואר.

הסתדרות הדוורים היא החזקה ביותר וכוללת את כל מחלקי המכתבים.

הסתדרות מטפלי הדואר כוללת את הסבלים העובדים בדואר.

פקידיו ועובדי הדואר מוציאים במשותף שבועון הדן בענינים אקטואליים, בשפור תנאי העבודה, בעניני בריאות וספורט.

ארגון מיוחד במינו הוא הליגה של עובדי הדואר היהודי דים: The Jewish Postal Workers Welfare League. הליגה ניסדה בשנת 1924 ע"י לואיס בלומברג, כן הותיי קים שבעובדי הדואר, לרגל קשיים מיוחדים בהשגת חוי מש בחגים היהודים וביחוד בראש השנה וביום הכפורים. בראשונה התארגנו עשרה אנשים בלבד אולם כעבור שנה הגיע מספר החברים לאלף. כיום מונה הליגה כעשרת אלפים חבר והיא מייצגת את העובדים היהודים כלפי השלטונות בכל עניניהם הספציפיים; כן מטפלת היא

שמעתי ורשמתי...

הובא לדפוס ע"י
ש. אישלאה

הייתי זקוקה לבולים, נגשתי אל האשנב, התור היה ארוך למדי אך הפקיד היה זריז וכעבור זמן קצר הייתי השניה בתור. אך כאן חלה האטה והוכרחת לחכות. האיש שעמד לפני בקש שני בולים ופקיד האשנבים שם לפניו את המבוקש והציף אותו בשאלות:

— אולי אתה מעוניין בגלויות?

— לא, תודה.

— ואולי רצונך באיגרת אוויר?

— לא.

— ובבולי מועדים לשמחה?

האיש מתחיל להתרגז, אך הפקיד שומר על קור רוח ואינו חדל מלהציע לפניו בולי דואר אוויר, בול בית ציוני

אמריקה ועוד. לבסוף סקעה סבלנותו של הקונה והוא עונה בטון נרגז: אני רק שני בולים בקשתי...

הפקיד מחייך ומוסר לו את שני הבולים ואת העודף מהשטר שהאיש הגיש לו. אני הקשבתי לדושיח והתי פלאתי עד מאוד, כי זו הפעם הראשונה נתחלתי בפקיד דואר המשתדל לשכנע את הקהל ולמכור לו מכל הסוג אשר בידו. הפקיד הרגיש, כנראה, בהשתוממותי ומצא לנחוץ להסביר לי את הענין. את רואה גברתי, הוא אומר לי, איש זה הוא הכפר שלי וכשאני נכנס אליו להתגלה הוא אינו חדל מלהציע לי תספורת, חפיפת ראש, מסו' חשמלי ועוד. אני טוען שבאתי רק לשם גילוח והוא בשלו: תספורת, חפיפת ראש, מסו' חשמלי ועוד. החד' לטתי ללמד אותו לקח ובשעה שהוא בא לקנות שני בולים, לא יכולתי להתגבר על יצרי והצעת לי את אשר הצעת.

(חסי' ג'ני' רוזנר — מחלקת ההנדסה, ירושלים)

סקירת ספרים

הקורא מוצא את עצמו בעולם זר וחדש לו. לשם הבנת יבניקת המיקרוגלים על הקורא "לשכוח" את התיאוריה הקלאסית הישנה על התפשטות הגלים, המיקרוגלים מתפשטים בעזרת תעלות מרובעות עשויות מתכת, ולא בתילים ומעגלים. על סכנאי המיקרוגלים להיות בקא במקצוע השרברבות ובאבורי צינורות (Fitting) יותר מאשר בתילים מסודרים ופה ותופעות הקרום (Skin Effects).

בספר זה אנו נתקלים בהרבה מונחים טכניים ומלים שעד כה לא שמענו עליהם ולא השתמשנו בהם. כגון: (Black Box); (Deadener); (Duplexer Crystal); (Mixer) וכו'. בייצור מקלטים מיקרוגליים משתמשים בשיטות חדשות. עקרון הקליטה מבוסס על שיטת ה"סופר" הטורדן, אם כי מקלטים מטיפוס ה"רפלקס" מוזכרים גם הם.

הקושי העיקרי בייצור המקלט תלוי בסינון (Screening) יעיל של החלקים הפנימיים שלו מהשפעות חיצוניות. הכבלים המזוינים (Lead-in Cables) מוכרחים להיות סכוכים ובחלקם אפילו מוגנים באופן הרמטי, כי חוסר מגן יגרום להפרעות ורעש בקליטה. החלקים הללו מצוידים במגנים נגד זעזוע (Antirattle Clips) ומות'אמים באופן הרמטי לקירות השלד (Chassis). הסדק הקטן ביותר יגרום לתנודות והפרעות בלתי רצויות. במקלטים אלה משתמשים בשפופרות מיוחדות. המענינת שבהן היא "אוסצילאטור השקעורות" Cavity Oscillator — הקליסטרון.

מכשירי המדידה והבדיקה למקלטים אלה שונים לגמרי מהמודדים ומכשירים אלקטרוניים המשמשים למקלטים רגילים.

Survey of Modern Electronics, by Paul G. Andres.

מס' הספר בספריה: 228

סקירה זו מיועדת בעיקר ללומדים הנדסה מבנית, חימית ותעשייתית. לסוג זה של קוראים האלקטרוניקה הוא נושא חשוב, אם גם קשה. וכדי לעניין את הקוראים נקט המחבר בשיטה מוצלחת. לאחר פרק הקדמה הוא מקדיש לכל סוג מנורה פרק נבדל ולאחר הסקירה הכללית מובאים מיד השימושים העיקריים שלה, כך שהשימוש התעשייתי אינו נעלם אף פעם מן האופק. בארבעת הפרקים האחרונים מובא השימוש באלקטרוניקה במכשירי מדידה, בקשר, במכשירי בקורת ובחימום אלקטרוני. כאן רואים כיצד סוגי המנורות השונים מתמוגגים במכשיר אחד למטרה מסוימת.

הספר נוח מאוד לקריאה, אך התרגילים המובאים בסוף כל פרק דורשים ידיעה סכנית ניכרת והקורא שעבר על כולם רכש לעצמו ידיעה ממשית באלקטרוניקה. ומצאו בו ענין ביותר לומדים מתחילים, אך גם קוראים ותיקים יותר המעונינים לחדש ולהרחיב את ידיעותיהם בשדה האלקטרוניקה המתרחב והולך.

S. N. Van Voorhis: Microwave Receivers. McGraw Hill Book Co. Inc. 618 pages. Illustrations.

מספר הספר בספריה: 42

ספר זה הוא תוצאה של ששה חדשי מחקר במעבדה לחקר ההקרנה של המכון הטכנולוגי (M.I.T.) במדינת מאסאצ'וסטס בארה"ב. ומספר רב מחבר העיבודים המדעי של המכון השקיעו בו את מיטב עבודתם.

של המיקרוגלים. דוגמות התקנה, חמרי בנייה, תעלות אור, כבלים מיוחדים, גבישים, הדגמת שפופרות — כל אלה מקילים על הקורא ונותנים לו מושג כללי ומקיף על מקלטים מיקרוגליים. לשירותי הדואר, שבהם נמצאים מספר מקלטים כאלה, יביא ספר זה תועלת רבה לכל חבר העובדים הקשור בענף המיקרוגלים.

י. ש. י. א.

מקלטי המיקרוגלים משמשים לראור, טלביזיה, נחיתת אוירונים ובמכשירים אלקטרוניים שונים. חברת המקלטים הללו דורשת לימוד יסודי של התאוריה שלהם וכן ידיעת פרטים על אופן בנייתם. ספר זה נותן לנו את שניהם גם יחד. מאות הנוסחאות, עקומות, מעגלים ותמונות מקוריות מוסיפים גיוון רב לדוגמות והתרגילים הקשורים בטכניקה

מכתבים למערכת

נתקבלו מהם כמה אלפים ולדברי הנהלת הדואר הבריטי הן העלו את רמת העבודה בטיב וביעילות במידה רבה. הקמת ועדה לפרסום וליעילות העבודה שתשתף בעבודתה את כל העובדים ב"מבצע יעילות" היתה בלי ספק, מצליחה גם בישראל כמו בארצות רבות בעולם.

י. גליק

לשכת המנהלה — ירושלים

★

לכבוד

מערכת הירחון "דאר"

הנני מבקש להעיר למאמרו של מר. י. גרינוולד, שפורסם בירחון הדאר מס' 5 בכותרת "מכשירי הסלגרף". מר גרינוולד כותב "שהעבודה הנעשית ע"י עובדי הסלגרף המאומן ביותר אינה עולה על המהירות של 30 מלה בדקה".

מתוך נסיוני שלי אני קובע שהמהירות של עובד סלגרף מאומן מגיעה עד 35 מלה בדקה.

ראוי להוסיף שנמצאים בארץ פקידים הקולטים 60 מלה בדקה (באלחוט) ומדפיסים מיד במכונת כתיבה. (בעת התחרות שהתקיימה בשנת 1948 בארה"ב על שיג עולמי קלט והדפיס אלחוטאי בשם מאק אלרוי (Mc Elroy) 82 מלה לדקה).

מ. זוסמן

★

לכבוד

מערכת הירחון "דאר"

בתשובה למכתבו של מר זוסמן, נכון שהשיאים העולמיים מיום עובדים את המספר שהבאתי, אמנם כוננו היתה למהירות המכסימלית הנהוגה במשרדי הסלגרף The Standard Handbook for Electrical Engineers בעמוד 2058, סעיף 161 קובע שיחידת המהירות המי קובלת בשיטות "מורס אמריקאית" נחשבת ל-25 מלה בדקה.

יעקב גרינוולד

לכבוד

מערכת הירחון "דאר"

באחד מעיתוני הדואר הבריטי מצאתי סטטיסטיקה רבעונית קצרה של ועדת הפירסומים שלו הבודקת ומעריכה את חידושיהם ותיקניהם המקצועיים של עובדי הדואר. הפרסים בעד החידושים אינם גבוהים אבל המחמד מקבל עידוד ע"י פרסום נאה המראה על התענינותה של הנהלת הדואר במסירותם לעבודה של העובדים.

מאז קום המדינה משתדלת הנהלת הדואר שלנו להגדיל את כושרם ותפוקת עבודתם של שירותי הדואר השונים ולשם כך הקימה ועדת יעל העושה כמיטב יכולתה לשפור השירותים: אולם מי כעובד עצמו יכול לדעת את הליקויים והקשיים שבעבודתו וצריך שההצעות העובד לתיקון המצב תקבלנה את תשומת הלב הראויה. הנה הצעתי של מר אריזון (דאר מס' 5) בנוגע לקופות ה"מצללים" ראוי, לדעתי, שועדת היעל תתן דעתה עליה וכמה יוצעו הצעות אחרות אם הועדה תתיחס אליהן ברצינות.

כדאי, אפוא, שהנהלת הדואר תעניין בשיטה הבריטית, שאינה יחידה במינה בעולם, ותמריץ את ציבור העובדים לגלות יוזמה בשיפור הארגוני והטכני של עבודתם על ידי פרסים, פרסומת ועידוד בכל צורה אפשרית.

והרי תקציר של המאמר הסטטיסטי של פעולת ועדת הפרסום של הדואר הבריטי: —

במשך תקופה של רבע שנה חלקה ועדת הפרסים של הדואר הבריטי סכום של 732 ל"ש בעד 352 הצעות שנתקבלו מעובדים לשם קידום השירותים. מזה נתקבלו והוכנסו לשימוש 124 הצעות ועבורן חולקו פרסים מלרי אחת ועד 47 לירות, עבור 227 הצעות שלא הוכנסו לשימוש חולקו פרסים מלירה אחת ועד ל-3 לירות. הפרס הגדול ביותר של 47 ל"ש הוענק בעד הצעה בנוגע לשינוי קטן במרכז האבטומטי המשפר את מעורבותם של קווים שתופיים. הפרס השני של 20 ל"ש הוענק בשביל הצעה לסדורי בדקה במרכזים אבטומטיים כפריים (מס' 13). במשך תקופה של 44 שנה, מאז הקמת הועדה הנ"ל, נמסרו על ידי העובדים כ-130,000 הצעות,

מותיקי הדואר

אריה קנמן

התחיל בעבודתו בדואר בשנת 1920. כיום מנהל עבודה בהנדסה במחוז הצפון.

אלכסנדר ח. שפירא

התחיל בעבודתו בדואר בשנת 1920. כיום מהנדס אוור חדרה.

יקותיאל דוברוביץ

התחיל בעבודתו בדואר בשנת 1920. כיום מנהל עבודה במרכז אבטומטי.

יְהִי בִּימֵי הַהֵם

א. ח. שפירא

לתחילתו נודע לי שזה היה גנרל בולס המושל הצבאי של הארץ שיחשו אלינו היה כידוע בלתי ידידותי ביותר ולחובתו נרשמה ההתנפלות המאורגנת הערבית הראשונה בירושלים ב־1920.

ועוד באותו שבוע לפני השבת ניתנה פקודה בחתימת קפטין חי, או מהנדס של הדואר, שעל כל האנשים בלי יוצא מן הכלל לעבוד בשבת ולנוח ביום הראשון שהוא יום המנוחה הרשמי לכולם.

זוכרני שבשבת ההיא העמידוני בין שני בחורים אחרים לחפור בורות בחצר הרוסים ולהעמיד בהם עמודים, עברו חסידים בלבושם המסורתי והראו עלינו באצבעותיהם: דאס זיינען אידן, אידן... (אלה הם יהודים, יהודים...) ולו פתח הארץ את פיה ברעג ההוא לא הייתי מהסס לקפוץ לתוכה.

עברו שבועות אחדים. ההתמרמרות של האוכלוסיה היהודית גברה והלכה נגד הממשלה הצבאית והדיה הגיעו גם למשרד המושבות בלונדון ואז נשלח מיועצנו הרברט סמואל (לפני היותו הנציב העליון) לחקור את המצב בארץ ולהגיש את הצעותיו.

בזמן היותו פה התפרסמה ידיעה ב"הארץ", אז העתון היומי היחידי, שהרברט סמואל ענה למשלחת היהודית שאת הפקידים היהודים אינם מכריחים לעבוד בשבת ואלה שעובדים עושים זאת מרצונם הטוב.

נתמלאתי חימה לקריאת ידיעה זאת ובחמתי רצתי למר

בהתחלת 1920 לפני היום הממשלה הסנדטורית האזרחית והארץ עודנה תחת שלטון צבאי. אנחנו כשלושים בחורים משותרי הדוד העברי, כולנו, פרט לאחדים, בני ירושלים, יוצאי אמריקה (ליטווינסקי בלע"ז) גבסנו לדואר כלומדי עבודת הקהלות, באותה תקופה ירד השלג ההיסטורי בירושלים וסביבותיה ובתוך שאר הנוזקים נפלו כל טורי הטלגרף שלא הצטינו בחוזקם.

המדינה התיאורטי שלנו היה מר הראבן (אז סטוגהיל) עכשיו מהנדס מחוז הצפון, מדריכנו בעבודה סרגנט זוב, מפקח אנגלי, משיננו מר רבינסקי, אחד מאלה שבגסנו יחד אנו לעבודה, ופוסט אחר כשנתיים מטעמי חסכון רשב לאמריקה.

ביום ראשון אחד, יום המנוחה לאנשי הפקידות הגבוהה, יצאנו כעשרים איש לתיקון נזקי השלג בבית לחם. אחרי שנמרנו את יום עבודתנו שכנו ברגל הביתה לירושלים והתפורנו לאורך הכביש ובמירה ידועה הבלטנו את עצמנו בלבושנו הצבאי וגם במראנו החיצוני הבריאי.

הפקידים הגבוהים "מהעם הנבחר" עברו על פנינו במכוני גיותיהם הלוח ושוב בבקוריהם בבית לחם. ואחד מאלה עמד על ידי מלוכש בגדי שרד של גנרל ויטאלי בגמס מי אנחנו. ספרתי לו בקצרה שאנחנו משותרי הדוד העברי, גדוד פלעי הסלך, ועכשיו לומדי קהנות בדואר. אחרי ששאל לתנאי עבודתנו ואם אנו שבעי רצון הסתלק לו והשאירנו מאחוריו מבלי להזמיןנו למכוניתו.

שנמצא עכשיו מלון דוד המלך ועליהם תילים ופסמו אותנו ב"ידיעות" ואחרי עברנו בחינה אלמנטרית נתנו לנו את השבת למנוחה ומר זוב שבת יחד אתנו. הערבים שבתו לרוב גם כן בשבת מרצונם הטוב מפני שלרוב משגיחיהם היו יהודים.

עוד פרט ראוי להזכר: כשנכנסנו לעבודה בתור לומדים הוכנסנו לנו תשלום של 6 לירות מצריות (או המטבע החוקי בארץ) לחודש, ועד הצירים בא או בהצעה לתת לנו תמורה של 2 לירות לחודש כדרך שקבלו פקידים או פועלים אחרים שעבדו אצל הממשלה ובתוכם גם שוטרים. באספתנו החלטנו כמעט פה אחד לא לקבל תמיכה זאת, מאידך נתנה לנו הנהלת הדואר 7 לירות במקום השש שהובטחו שתם 5 לירות משכורת יסוד ו-2 תוספת יוקר C.o.L. ואחרי עברנו את הבחינה האלמנטרית הינדל התשלום הזה לי-8 לירות.

אגרונוסקי (עכשיו אגרון) שהיה אז ממונה על העתונות ב"ועד הצירים" ושהכרתיו מהגדוד העברי מאמריקה, שאלתי היתה איך אפשר להגיע להרבסט סמואל ולספר לו על השתלשלות העניין של יום המנוחה במחלקה ההגדרה של הדואר בירושלים.

מר אגרונוסקי הרגיעני ובקשני למסור לו את העניין לאשורי ואחרי זה כתב מכתב ושלחו בחתימת מר אוסישקין, שהיה ראש ועד הצירים, להרבסט סמואל.

עברו עוד כשבועים עד שנתפרסמה מודעה הקובעת שכל זמן הלימודים במקצוע ומפי מדריכים נוצרים עלינו לעבוד בשבת ולנוח ביום הראשון, יום מנוחת המדריכים. אבל אחרי הבחינות ינתן לנו יום המנוחה בשבת.

אחרי שספרתי לחברים אחדים על חלקי בעניין זה טענו נגדי "מי שמך" אבל את הנעשה אין להשיב...

עברו עוד כחדשים. סדרו לנו קורסים אלמנטריים עם קונסטרוקציה של עמודים בגובה 10 מטרים על המגרש

תיקון טעות

במאמרו של י. גרינוולד "מכשירי הסלגרה", בחוברת מס' 5, נא לקרוא: אדוארד יוז במקום אמיל יוז ואמיל בודו במקום אמיל בודי.